

dobri uri preko 400 železčkov. Da se mladina ni po kosilu dolgočasila, ji je Sokol priredil brezplačno kino predstavo. Ob štirih pa se je pričel koncert za širšo javnost. Dvorana je bila zopet nabita do zadnjega prostora. Obiskali pa niso prireditve le domačini, temveč so se pripeljali nanjo številni ljubitelji mladinske pesmi iz oddaljenega logaškega, kranjskega in ljubljanskega okraja. Posebno častno pa je bilo zastopano učiteljstvo več srezov, ki se ga je zbralo preko 70. Izmed odličnikov se je koncerta udeležil načelnik prosvetnega oddelka banske uprave gospod dr. Lovro Sušnik in novomeški gimnazijski direktor gospod I. Dolenec. Otroci so tudi popoldne strumno in sveže odpeli določeni program in željo odkrito ter zaslužno priznanje. Splošno so se izražali poslušalci, da niso pričakovali, da se po naših šolah s tako vno in v toliko meri goji lepo in dovršeno petje. Po prireditvi se otroci kar niso mogli raziti; pred mogočnim šolskim portalom so se sestopili in peli in peli...

O petju samem je povedati, da je pač vsak zbor bil uvežban v toliko meri, da je zapel najbolje kot je mogel. Poznavalci razmer so izrekli vse priznanje pevovodjema iz Gabrika in Zabnice, ki sta v tako nepevskih kra-

jih toliko dosegla. Oddaljena Trebija se je postavila s prav ubranim petjem zelo težko izvedljivih pesmi, od katerih je seveda vžgala »Zabja svatba«. Poljane in Bukovica se je odlikovala po čuda lepih glasovih, loška deška šola po pravem krepkem fantovskem, a dekliška po prefinjenem dekliškem petju. Povsem dovršeno so pa peli zbori iz Sele (J. Zupančič), iz Trate (I. Pintarič), iz Reteč (L. Korenčan), iz loške meščanske šole (F. Babič) in iz loške dekliške šole (s. Zofija Rebolj). Občudovati je bilo pri vseh teh zborih popolna zlitost glasov in pravilno dinamično in agogično predvajanje. Velika večina pesmi se je izvajalo triglasno.

Vso izvedbo celodnevne programa, ki se je brezhibno izvršil, in vso tehnično stran prireditve je z redko uvidenostjo in požrtvovalnostjo izvedlo loško ljudsko- in meščansko šolsko učiteljstvo. Prav posebno priznanje pa zasluži tovarišica A. Grumova, ki je tako vzorno organizirala prehrano otrok.

Od mnogih strani se je izrazila želja, naj bi se taki mladinski pevski nastopi vršili redno vsako leto. V najplemenitejši tekmi bi namreč pokazali delo in uspeh našega agilnega učiteljstva.

I. K.

Važnost povezanosti novih čitank

K novi IV. čitanki »Lepa naša domovina«

(Flerč-Jurančič-Skulj-Vranc)

Skupščina JUU, sekcije za dravsko banovino, je leta 1935. v Ljubljani poverila skrb za nove čitanke posebnemu odboru, ki je letos končal svoje delo. Prosvetni svet je odobril novo čitanko, t. j. »Naše knjige IV. del«.

»Lepa naša domovina«

(sestavili P. Flerč, J. Jurančič, A. Skulj in E. Vranc), ki je že v tisku in bo do avgusta šolam na razpolago. Vse knjige je založila Učiteljska tiskarna, ki je za čim boljše sestavo pokazala polno razumevanje. Je sicer iz gospodarskih ozirov neugodno, da se je mahoma vzelo iz prometa starejše čtivo, vendar je prav gotovo v interesu šolstva, da čimprej pride do novih čitank, ki jih šolniki želijo že dolga leta.

Časi se spreminjajo in tako je vzklila nujna potreba po šolskem čitvu, ki bo služilo načelom življenjske šole, vzgojni resničnosti in psihološki utemeljenosti. Sestavljalci so se odločili za

načrtno delo,

ki naj nudi šolski mladini knjige,

a) ki upoštevajo duševno strukturo slovenskega otroka na posameznih starostnih stopnjah;

b) ki sledijo otrokovemu izkustvenemu krogu ter upoštevajo v polni meri otroška doživljanja in otrokovo zanimanje;

c) ki podpirajo s skrbno izbiro gradiva razredno delo učiteljevo, da izbrana snov v čitankah pouk lahko spremlja;

d) ki s sestavki in slikami vzbujajo smisel za svojstveno slovensko okolje;

e) ki vplivajo neprisiljeno vzgojno na otroka ter mu bogatijo v radostnem branju duševnost.

V zadnjih letih so izšle poleg Fleretove »Naše prve knjige« še II. čitanka »Za vse leto«, lani pa III. čitanka »Po domačih krajih«. Tem se letos pridružuje še IV. del »Lepa naša domovina«.

Načelo prirodne povezanosti je s tem izvedeno za celotno osnovno šolo, kar je posebno važno in se je v preteklosti docela prezrlo. Tudi drugod po svetu so šole v zadnjem desetletju spoznali pomen celotnosti (n. pr. dr. Sig. Čajkovac je v Zagrebu izdal več zaporednih čitank, ki so se najbolj uveljavile. Četom so leta 1933. pričeli Musil, Prihoda in Musilova sestavljati čitanke, ki so odlične kakovosti [za I. do IV. šol. leto]. Tudi drugod v pedagoškem svetu so se vrstile knjige istih avtorjev kot najboljšel)

Taka štiridelna

organska celota

omogoča, da se šolsko delo za vsa šolska leta usmeri docela v sodobni pravec, ki nudi otroku harmonično, strnjeno sliko življenja slovenskega človeka v jugoslovanski domovini. Vsako šolsko leto ima svoj delovni okvir, v tem okviru pa je zbrano gradivo za zaokrožene celote, ki jih izpričuje že naslov knjige.

Že v »Naši prvi knjigi« sodoživlja prvošolček življenje Ive in Ane. Poudarek je na razvijanju smisla za čas, središče dogajanja je vedno otrok.

V knjigi »Za vse leto« opazuje šolarček življenje v ožji domaćini na dogodkih, literarnih opisih in pesnitvah.

Prav tako se razširi izkustveni krog v III. delu, kjer obsega »Domače kraje«, t. j. širšo domaćino (domačo geografsko enoto in pregled banovine).

Iz celostnega vidika motri domačo banovino Slovenijo in našo državo IV. del »Lepa naša domovina«.

V vseh knjigah je obrazovno gradivo zbrano

po učnih enotah,

s čimer se najbolj približamo »bralnim polam« ali »čitalnim listom«, kar je ideal, vendar za danes neizvedljiv. Zadovoljiti se moramo s knjigami, ki prikazujejo v strnjosti povezano celoto, ki je tudi odlično ilustrirana. Mojster M. Gaspari je kot svojstven slovenski slikar upodobil motive, ki so otroku najbolj pri srcu.

»Čitanka« (danes ima naslov po vodilni misli) ne bo več objekt suhoparnega izoliranega čitalnega akta. »Naše knjige« bodo prijetno dopolnile šolskemu delu, ki se oblikuje iz življenja za življenje. Še več: šola s posrečenim čitvom postaja sama v sebi kos pristnega življenja, razvijajočega literarno obrazovanje v okviru življenjskih kompleksov, ne pa v obliki dolgočasnih »čitalnih lekcij«. Dobro zgrajena čitanka mora zajeti življenje v vsej širini in globini. Vedno pa temeljimo na načelu strnjivosti in iz tega načela — iz znanih pedagoško-didaktičnih razlogov — izhajamo. S tem smo ugodili tudi določbi § 44. šolskega zakona, kar so ocenjevalci posebno hvalili.

Slovenskemu učiteljstvu bodo z novim šolskim letom na razpolago vse štiri knjige. Izdaja jih naše stanovsko gospodarsko podjetje, sestavili so jih tovariši-strokovnjaki, kvalitetno so na višji in tudi ceni je za današnje čase primerna. Vse to nas vzpodbuja, da se odločimo takoj v vseh razredih za »Naše knjige« I., II., III. in IV. del, ki bodo uspešnost dela podprle v najvišji meri. S tem bomo koristili ne samo sebi, ampak slovenskemu otroku za lepšo bodočnost!

Splošne vesti

Pedagoški tečaj za učitelje se bo vršil od vključno 19. avgusta do 24. avgusta t. l. v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani.

Sporod:

19. avgusta dopoldne otvoritev in predavanje g. dr. Gogale o sodobnem pedagoškem prizadevanju, popoldne predavata gospod dr. Zwitter o državljanski in narodni zavesti ter gospa Černež o občem kultiviranju učitelja.

20. avgusta dopoldne predava g. Kontler o pouku v elementarnem razredu, popoldne pa g. Jurančič o temi »Učitelj na vasi«.

21. avgusta dopoldne predava g. Ledinek o strnjivosti in predmetnem pouku, popoldne bo izlet.

22. avgusta dopoldne predavata g. Menecelj o spoznavanju šolskega razreda in gospa Vodetova o učitelju kot socialnem delavcu, popoldne pa gospa. Kobilica o temi »Šola in starši«.

23. avgusta predavata dopoldne gospod dr. Schmidt o poklicni vzgoji in g. Čopič o temi »Učitelj-sodelavec«, popoldne pa gospod Zor o modernih učilih v ljudski šoli.

24. avgusta dopoldne predavata gospod dr. Kolarič o pouku materinščine v ljudski šoli in gospod dr. Ozvald o izbiranju izredno nadarjenih učencev.

Prijavnina za tečaj znaša din 20.—. Prijave sprejema Pedagoško društvo, Ljubljana, učiteljske.

Odbor Pedagoškega društva.

— Maturantinja drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1925. vabim, da se udeležijo sestanka ob 15. letnici mature, ki se bo vršil dne 3. julija ob 9. uri dopoldne na vrtu v restavraciji »Zvezda«. Izlet ni izključen! Na veselo snidenje! — Mikič-Andolšek Milla.

— Šolske upravitelje ljutomerskega sreza prav tovariško prosim, da naj čimprej pošljejo ankete pole. Rok je že potekel, a pol je zelo malo. — Za Učiteljski pokret: Kolar V.

— Dijaki-nižješolci! Opozorjamo dijaštvo na dijaški internat »Učiteljski dom«, Ljubljana VII., Žibertova ulica 27 (Spod. Šiška), kjer se sprejemajo za šolsko l. 1940/41. na stanovanje in popolno oskrbo dijaški gimnazijci-nižješolci, dijaški meščanskih šol in učenci ljudskih šol od 3. razreda dalje. Prošnje pismene ali ustne za sprejem fantov v dom sprejema domova uprava, ki daje vsa potrebna pojasnila. V domu dobivajo gojenci tečno in zdravo hrano, se jim pere perilo, so vedno pod strogim nadzorstvom prefektov, ki jim pomagajo pri učenju. Letna oskrbnina se plača v 9 zaporednih mesečnih obrokih počasi s septembrom. Mesec junij je oskrbnine prost. Uprava oskrbuje tudi vpisovanje učencev vseh razredov ob pričetku šolskega leta, seveda vse dogovorno s cenjenimi starši. — Oglasite se v domu za naš prospekt, odnosno ga zahtevajte pismeno.

— Na državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani se bo vršil od 8. julija do 27. julija 1940. krojni tečaj in tečaj za razne nove tehnike ženskih ročnih del. Vpisovanje se bo vršilo od 1. julija do 8. julija od 8. do 11. ure na Novem trgu št. 4/I.

— Tovarišice učiteljice opozorjamo na počitniški krojni tečaj, ki bo od 8. julija do 28. julija na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. Na tečaju se bo obravnavala lahka in po strokovnjakih preizkušena zelo praktična metoda trajne vrednosti, ker se lahko prilagodi vsaki modi. Vpis je od 1. julija do 8. julija na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Novi trg 4/I, od 8. do 11. ure dopoldne. Učni prispevek je din 300.—.

— Knjižnica celjskega učiteljskega društva prosi, da vrnejo člani izposojene knjige do 1. julija 1940. gospej šolski upraviteljici dekliške šole Jurjevečev. Ker bo knjižnica čez počitnice preurejena, zato se na novo ne bo izposojevalo knjig. — Knjižničar.

— Počitniški tečaj za ročna dela. V Zagrebu se bo vršil od 6. do 25. julija poseben tečaj za ročna dela. Tečajniki se bodo seznanili z različnimi tehnikami del z barvastim papirjem in ilustracijami, lepenkarstvom in vezavo knjig, izdelovanjem raznih predmetov iz lesa, žice in pločevine, modeliranjem, linorezom itd. V tečaju se bo delalo 4 ure dnevno. Za pouk in material se plača 350 din, kar se nakaže na pošto čekovni račun št. 33.910, a prijave je poslati na naslov: Marjan Markovac, honorarni učitelj Višje pedagoške šole v Zagrebu, Srebrnjak 27.

— Mesto cvetja na grob ge. Rauterjeve, matere tov. Vouk Slave, je darovala tov. Franja Mačkovšek v Brežicah din 100.— za »Dom učiteljice«. — Iskrena ji hvala z željo, da bi našla mnogo posnemovalk! — Odbor.

— k Učitelji-režiserji ljudskih odrov. Te dni je izšla ljudska igra — trodejanica »Domacija«. Igro je napisal učitelj Zmago Švajger. Gledališki strokovnjak Borko Jože, avtor knjige »Osvobodeno gledališče«, pa je igri napisal strokovni uvod za režijo in umevanje igre. — Lepo opremljena knjiga stane din 20.—. Naroča se pri založbi »Oder«, Ljubljana, Cerkvena ulica 21.

IZJAVA:

Tovarišicam in tovarišem, ki so se udeležili uradne konference v Mariboru — Maribor levi breg I. — v pojasnilo izjavljam:

Med predlogi je bil tudi predlog, ki sem ga podpisani iznesli, in sicer, da bi se naj na način ocenjevanja učiteljstva predlagalo. Znano je, da se je o drugem načinu ocenjevanja učiteljstva že večkrat kje predlagalo — tako tudi na tej uradni konferenci. Predlagal sem, da se naj uvede le »zadovoljuje« ali »ne zadovoljuje« (mogoče bi se našel še kak boljši način) in utemeljeval, da je pač po večini mlajše učiteljstvo ono, ki je usojeno na slabše ocene in s tem nekako zapostavljeno.

Nikakor pa nisem hotel nikogar žaliti, češ da si kdo ne zasluži »tako in tako« oceno. Mislim sem le na boljši način ocenjevanja. Končno pa, kdor izpolnjuje svoje dolžnosti, mi ničesar ne more očitati — niti zameriti.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., 23. junija 1940.

A. Zmave, učitelj.

Kupujte pri trvdkah, ki inserirajo v našem listu!

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!

Osebnne zadeve

—i Upokojeni so naslednji učitelji in učiteljice: Bobič Silva, Maribor, Venigerholz Miroslov, Lipa-Lendava, Blazinšek Henrik, Šmarje pri Jelšah, Božič Rajko, Mengeš, Straus Marija, Krka pri Stični, Silvester Franc, Zalog pri Ljubljani in Jeglič Amalija, Zasip pri Radovljici.

—i Dolžnosti začasnega šolskega upravitelja pri Sv. Ani v Slov. goricah je razrešen Vladislav Majhen, na njegovo mesto je bil postavljen Janko Kincl.

—i Po službeni potrebi sta premeščena Tominc Milan iz Globokega, srez Brežice, v Trebelno, srez Krško; Tominc Ivana iz Globokega, srez Brežice, v Trebelno, srez Krško.

—i Po prošnji so premeščeni: Švalj Josipina iz Majšperka, srez Ptuj, v Naklo, srez Kranj; Rismal Jelisaava iz Slov. Bistrice v Dobovo, srez Brežice; Pečnik Ivan iz Skomarjev, srez Slov. Konjice, v Svibno, srez Krško.

—i Za šolske upravitelje so postavljeni: Stular Franc v Ljubljani na zavetišče Antona Jerina, Mihelič Ivan v Slatini Radenci, Resman Jakob v St. Vidu pri Grobelnem.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM UČIT. SAMOPOMOČI!

V teh dneh smo razposlali položnice za 529. in 530. smrtni primer — Zacherl Fran, Ljutomer, in Malnarič Marija, Ljubljana. Samski zadrudniki plačajo din 11.—, zakonski pari din 21.—, za 3 člane din 31.—. Ta mali znesek nakažite takoj še pred odhodom na počitnice. Prosimo še posebej zamudnike z visokimi zaostanki, da jih poravnajo v juliju. Zadrudna uprava rabi denar za izplačila posmrtnin in brezobrestnih posojil. — Kdor gre na počitnice kam iz svojega stalnega bivališča, naj odda na pošti svoj počitniški naslov, da mu bo ta lahko dostavljala vse poštno pošiljkatve.

Zadrudna uprava US.

Učiteljski pravnik

—§ Sodnijske tožbe — predhodno dovoljenje za vložitve tožbe. Ministrstvo prosvete je v konkretnem primeru pod III. br. 23.103/40 rešilo takole: »Izvolite sporočiti prosluco, da v tem primeru ni potrebno odobrenje za vlaganje tožbe, ker obtoženec ni učitelj.«

Šolski radio

—r Petek, 28. junija, ob 9. uri: Vidovdanska proslava, Izjava drž. II. dekliške meščanske šole v Ljubljani. Vodi gđc. Marija Laharnar. Spored: 1. Govor o Vidovem dnevu, 2. Matija Tomc: Na Vidov dan. (Petje s spremljevanjem klavirja.) 3. Engelbert Gangl: Naša zastava. (Deklamacija.) 4. Mav Al. C. M.: Oj zato... (Petje s spremljevanjem klavirja.) 5. Fr. Neubauer: Domovino ljubim. (Deklamacija.) 6. Vidov dan. (Recitacija — sestavila učenka sama.) 7. L. Kramolc, narodna: Tam, kjer teče bistra Zila. (Petje s spremljevanjem klavirja.) 8. Breda Šček: Pastirček. (Troglasni zbor.) 9. Državna himna.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 30. junija, ob 17. uri: Stelja in gozd. Predava g. inž. Mirko Sušteršič.

Učiteljska tiskarna

—t Iskreno priporočamo knjižico ing. Stanka Dimnika: Kako naj si uredimo naše domove za obrambo pred letalskimi napadi. Cena knjižici 5 din. Pri večjem odjemu 10 % popust.

—t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Vedno prihajajoče novosti!

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Na željo pošljemo vzorce!

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 7% proti zagnanbi na plačo na prvem mestu in poročtvu.

V KNJIGARNI UČITELJSKE TISKARNE v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom. knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo.

Glavni in odgovorni urednik Vekoslav Mlekuž. — Izdajatelj: J. U. U. — sekcija za dravsko banovino v Ljubljani. Za sekcijo odgovarja Metod Kumelj.

Tiska Učiteljska tiskarna (predstavlja Franc Štrukelj). — Vsi v Ljubljani.